

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

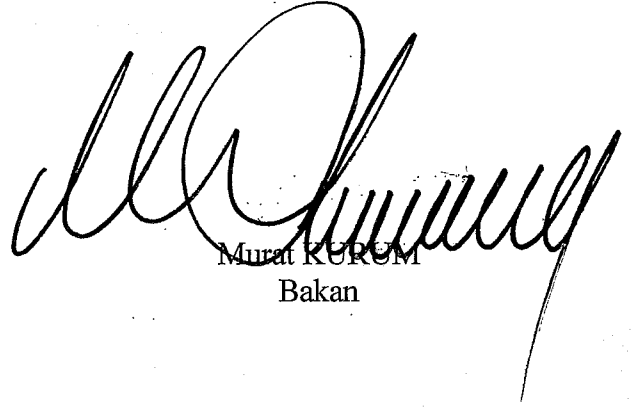
Sayı :30824082-610-3 41 84 61
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA.

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (51 Adet, 93 Sayfa)

7/59512 62-120

TOKAT MİLLETVEKİLİ
SAYIN KADİM DURMAZ'IN
TBMM 7/59512 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın dünya genelindeki ses kirliliğine ilişkin hazırladığı raporda, ses kirliliğinin yoğun olduğu kentler arasında New York ve Dakka gibi büyük şehirlerin yanında Türkiye'den Tokat ili de yer almıştır. Ancak anılan raporun dayanakları ya da bu tespitin hangi saiklere göre yapıldığı anlaşılamamıştır. Raporda dayanak olarak gösterilen kimi akademik çalışma ve araştırmaların 2009 yılında yapılan bazı makalelere dayandırıldığı görülmektedir. Söz konusu makalenin ise dayanak olarak kullandığı ölçümlerin 2005 yılında yapıldığı dikkate alındığında BM tarafından ortaya konulan değerlendirmelerin geçerliliği ve güvenilirliği tartışmalı hale gelmektedir.

Bahse konu olan raporda, metropol kentlerde artan ses kirliliğine dikkat çekilmiş, büyükşehirlerdeki gürültü kirliliğinin her yıl binlerce kişinin erken ölümüne yol açtığı da ortaya koyulmuştur.

New York kenti 19 Milyonu aşkın nüfusa sahiptir. New York ABD'nin en kalabalık ve büyük eyaletlerinden biri olarak 95 desibelle ile gürültülü şehirler arasına girerken, Bangladeş'in başkenti Dakka kenti yine 20 milyonu aşkın nüfusuyla ses kirliliği en yüksek kentler arasında yer almıştır.

İlgili raporda yer alan Tablo'da bu şehirlerin yanında nüfusu 602.567 olan Tokat ili 82 desibelle ölçümle ses kirliliği yüksek kentler arasında sayılmıştır. Raporun dayanağı olan ölçümlerin 2005 yılında yapıldığı ve bu ölçümler yapıldığında Tokat çevre yolunun hala yapılmamış olduğu, dolayısıyla Tokat şehir merkezi çok sayıda aracın geçiş noktası iken yapılan ölçümlerde ilimizdeki ses kirliliğinin yüksek çıkmış olması anlaşılır olarak değerlendirilmekle birlikte bilhassa çevre yolunun 2012'de tamamlanıp açılmasıyla şehir merkezi belirgin biçimde rahatlamış, dolayısıyla güncel haliyle kentimizde ses kirliliği önemli ölçüde azalmıştır. Ancak anılan raporda bunların dikkate alınıp alınmadığı ya da 2012 yılı sonrası ölçümler yapılıp yapılmadığı veyahut diğer kentlerimizin durumunun dikkate alınıp alınmadığı anlaşılamamıştır.

Dünyanın nüfus yoğunluğu, araç yoğunluğu, yüz ölçümü gibi değerlerle en büyük metropollerıyla "Tokat" ilinin ses kirliliği ölçümünün neredeyse aynı değerlerde olması ve ses kirliliği olan kentler arasında sayılması düşündürücüdür.

Bu nedenle;

- 1- Ülkemizde ses ölçümleri hangi sıklıkla yapılmaktadır? Bu ölçüm verileri uluslararası kuruluşlarla paylaşılmakta mıdır?
- 2- Son 10 yılda hangi şehirlerimizde ses kirliliğine dair ölçümler yapılmıştır? Bu çalışmalar hangi kurumlarımızca yürütülmektedir?
- 3- Tokat ilinde son 10 yılda ses kirliliği ölçümü yapılmış mıdır? Ölçüm yapıldıysa ortaya çıkan sonuçlar nelerdir?
- 4- Bakanlığımızın ses kirliliği ölçüm teknikleri nelerdir? Ses kirliliği ölçümünün yapıldığı alanlar nelerdir?
- 5- İlgili raporda referans alman akademik çalışmalardan haberiniz var mıdır? Bu çalışmada Tokat ilinde yapılan ses ölçümlerinden Bakanlığın bilgisi bulunmakta mıdır?
- 6- Tokat şehir merkezinden günlük geçen araç sayısı kaçtır?
- 7- BM Çevre Programının dünya genelinde ses kirliliği araştırma raporunda nüfusu 20 milyonu aşan metropol kentleriyle Tokat ilinin ses kirliliğinin neredeyse aynı düzeylerde raporlanması hakkında görüşünüz nedir?
- 8- BM Çevre Örgütü Tokat ilinde ses kirliliği ölçümü yapmış mıdır? BM örgütü tarafından Bakanlıkla ya da ilgili il müdürlükleriyle bağlantı kurulmuş mudur?
- 9- İlgili raporda Tokat'ın ses kirliliği ölçümü 82 desibelle olarak ortaya koyulmuştur. Bu sonucun hangi ölçümler sonucu ortaya konulduğu belirsizdir. Bu konuda Bakanlığımızın görüşü nedir?
- 10- İlgili raporda Tokat ilinin bulunmasının nedenlerini, ses kirliliği ölçümünün teknik ayrıntılarını ve bu raporlamanın neye göre yapıldığı konusunu netleştirmek ve olası bir yanlış değerlendirmeyi tespit edebilmek

için BM Çevre Örgütüyle bağlantıya geçmeyi düşünüyor musunuz?

11- Anılan raporun kentimizin ekonomik potansiyellerine ve bilhassa turizmine zarar vermemesi konusunda gerekli önlemleri almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP

Ülkemizde çevresel gürültü konusundaki çalışmalarımız, 2002/49/EC sayılı Avrupa Birliği Çevresel Gürültü direktifi ile uyumlu olarak hazırlanmış ve 04/06/2010 tarihli ve 27601 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi (ÇGDY) Yönetmeliği çerçevesinde sürdürülmektedir. Ülkemizde gürültü ölçümleri; genellikle bir şikâyeti değerlendirmek amacıyla, yasalara uygunluğu denetleme, gürültünün çevreye verdiği rahatsızlığı ve maruz kalan kişi sayısını belirleme, kalibrasyon doğrulama, arazi kullanım planlaması veya çevresel etki değerlendirmesi (ÇED), ruhsat başvurusu, gürültü haritalama, önlemlerin etkinliğini değerlendirme ya da araştırma amacıyla gerçekleştirilmektedir. Şikayete istinaden yapılan ölçümler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ya da yetki devri yapılan Belediyelerce gerçekleştirilmektedir.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan tesis ve faaliyetler için “Çevre İzni veya Çevre İzin ve Lisansı” Çevre izni alma zorunluluğu bulunan tesisler çevre izin işlemleri kapsamında ve müzik yayını yapan işletmeler canlı müzik ruhsatı işlemleri için bu ölçümleri yaptırmakla yükümlüdür. Akustik raporlar hazırlanırken gürültü ölçümleri yapıldığı gibi gürültü haritalama çalışmalarında kullanılan gürültü modelleme sonuçlarının doğrulanması için de belli noktalarda ölçümler gerçekleştirilmektedir. Gürültü ölçümünün amacından dolayı uluslararası kuruluşlarla bir paylaşım söz konusu olmamaktadır. ÇGDY Yönetmeliği gereğince; Türkiye genelinde belirlenmiş nüfusu 100.000’in ve nüfus yoğunluğu kilometrekare başına 1000 kişinin üstünde olan şehirleşmiş alan için ilgili belediyesi tarafından stratejik gürültü haritasının hazırlanarak gürültüye maruz kalan kişi, konut, okul ve hastane sayısının her bir kaynak bazında ayrı ayrı (ana karayolu, ana demiryolu, ana havalimanı, endüstri için) belirlenmesi gerekmektedir.

Aynı zamanda yine anılan Yönetmelik gereği, gürültü haritalarının hazırlandıkları tarihten sonra en az beş yılda bir gözden geçirilerek revize edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda hali hazırda 66 ilin gürültü haritaları çıkarılmış olup gürültü haritalamada kullanılan gürültü modelleme sonuçlarının doğrulanması için de belli noktalarda ölçümler alınmıştır. Çevresel gürültü konusundaki ölçümler, Bakanlığımızca hazırlanan Çevresel Gürültü Ölçüm ve Değerlendirme Kılavuzu çerçevesinde, çevresel gürültü konusunda ölçüm yapmakla yetkili kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Tokat ilinin Stratejik Gürültü Haritası Raporuna göre; Tokat Belediyesi stratejik gürültü haritaları çalışma alanını, Tokat Merkez ilçe sınırları içerisindeki şehirleşmiş alanlar oluşturmaktadır. Tokat Belediyesi sorumluluk sınırlarındaki şehirleşmiş alanlar gözetilerek gürültü kaynaklarından etkilenmesi muhtemel bölgeler belirlenmiş ve çalışma alanı hazırlanmıştır.